

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 21. De Alfonso Nieto de Herrera.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

*Sycophanta
penna.*

*Bis mille &
septingenti
baptizantur.*

**CAPUT
XXI.**

*De Alfonso
Nieto de
Herrera.*

1643.

*Vocatio ejus
ad Religio-
num.*

*Heroicum
factum.*

*Caelitus com-
pensatum.*

*Lemures Di-
vi Ignatii
ope abacti.*

sibi ab mortalibus præstita acerbitate suppliciorum compensant. Cæsius alter, protervâ calumniandi prurigne, & corporis enormissimâ mole famosus, jactantiâ, quâ etiam multum pollebat, Patres nostros ad necem, & præstantissimas Christianorum scæminas ad libidinem, destinare solebat, affirmans se non quieturum quoadulque Urvaicæ & Paranæ colonias evertisset. In ejus loquacitatis vindictam, Deo irato, tandem pœnas dedit: nam eo die, quo insolentissimè in nostros debacchatus fuerat, Mamaluci uxorem ejus crudeliter trucidârunt, & eodem fermè tempore dum nescio quid in sylvis agitaret, crus sibi fregit. Ad inconditos læsi hominis clamores accurrere Mbororœenses Indi, illac iter facientes, qui indubiè sumpsisset de notissimo sycophanta supplicium, nisi unus è Sociis, illac quoque fortè permeans, vindices manus repressisset, docens malum bono à Christianis rependi debere. Jussit itaque hominem ad oppidum deferri, ubi cum Catechesi mansuetudine imbutus, ex lupo, Sacramentorum ope, ovis effectus est. Japeïvenses exploratores aliquot familias, nomen Christo daturas, in oppidum suum induxerunt. Neophytus adolescens Gualachum, ab tygride laceratum, in sylva Sacramentali aquâ legitimis verbis, quæ sæpius à Patribus dum sacristam ageret inaudierat, abluit: & pauculi alii ex eadem natione Fidem profitentes Baptismum meruerunt. Apud Paranenses & Urvaicenses, Socii hoc anno bis mille & septingenta circiter capita sacro Fonte immersere.

CORDUBENSIS Collegii rem familiarem non parùm minuit infesti aëris interperies, pecoribus æquè ac hominibus infesta, sed auxit Alfonso Nieto de Herrera, variis in republicâ functi muneribus, in Societatem nostram admissio, qui septuagenario duobus annis minor, quadraginta post uxoris mortem diebus, donatis viginti millibus ducatorum, frater noster effectus est. Magnum momentum attulit tam sano consilio ejus nepos & hæres, nuper ex Europa advectus, qui cogitandum senem adoratus, candidè aperuit, se institutæ navigationis peritæsum, pro adeptione bonorum adedò incertorum, imposterum ad portum vela velle vertere, ad quem, æternorum spe, JESU Societas invitaret. Ad hæc, lacrymis obortis, in amplexum nepotis bonus senex ruens, & se eadem consilia agitare professus, unanimi consensu Societatem nostram illicò ambierunt, & obtinuerunt. Quamquàm altiùs ego arbitror petendam esse hujus vocationis originem. Nam ante annos plures, cum noster Alfonso honestissimum in republica locum tenens, ab nobili viro temerè alapâ percussus, non sine verborum injuria, fuisset, & Magistratus percussorem in tetrum carcerem plectendum duci jussisset, nihilque propius esset quàm ut deformaretur: Alfonso Nietus, post spectatam domi nostræ in Cruce pro hostibus suis orantis effigiem, ita permotus est, ut in gemitus & lacrymas effusus, comitantibus pluribus civibus, ad carcerem convolârit, ubi ad hostis pedes provolutus, traditis in ejus manus litis adornatæ instrumentis, non ante destitit, quàm ab magistratu indemnitate impetraret; palam professus, si quid multæ pecuniariæ pro delicto reus solvere juberetur, se pro eo soluturum. Vix domum se receperat, quando ad eum confluxere gratulationis ergò Episcopus, & urbis primores, egregium factum prout merebatur in cælum extollentes. Nec parcum fuit cælum in cohonestando homine, & bonus Jesus creditus est ideo senem septuagenario proximum in Societatem suam vocasse, quòd se heroicæ patientiæ imitatorum habuisset: & optimus vir perseveravit partem inter JESU Socios locum illustribus, virtutibus usque ad mortem exornare. Antequam Societati JESU se manciparet Divum Ignatium senserat beneficium. Infesti lemures susque deque domi ejus omnia habebant, lapidum iteratâ jactatione molestissimi, quorum importunitatis iocose impatiens, è Divi Francisci familiâ Monachus, qui tum bono seni aderat consolator, inquietis geniis improperat parcitatem, identidem dicens, si lapides projicere vellent, tales demum essent, quales Cholcalensis in Peruvia argentifodina, ducentas leucas distita, pateret. Nec mora, ingentem lapidem argenteis venis & cortice varium, vi magnâ ejaculantur, non sine omnium stupore: ob id adhibitis sacro-sanctis Ecclesiæ imprecationibus, syngrapha tandem D. Ignatii

infestæ

infestæ domûs parieti affixa est, optimo eventu, nam sub noctem incendium malitiâ lemorum domi excitatum civium diligentia sopitum est. Atque illud indicium fuit, perturbatores genios nusquam posthac auditos, majori igni cessisse. Alter civis eodem remedio lemures ab suâ domo ablegavit.

CORDUBÆ novis ædificiis crevit domus. Sacellum privatis nostrorum usibus destinatum penicillo Belgico in eam elegantiam venit, quæ invidiam faciat Europæis; totum enim quantum est eleganti sacrarum imaginum serie vestitur, nisi quâ columnis basibusque jaspidem aut varia marmora imitantibus, per justa intervalla distinguitur. Columnarum stilobatis subsunt sedilia, opere tornatili: rectum coloribus & auro conspicuum modicè fornicatum operis architectonicis sustentari videtur, artè opticâ oculos fallente. Altaris præcipua laus, cui insidet eminens ex ligno inaurato solium, decenter arcuatum, toreumaticis laboribus in concham apertum. Eâ sede solemoni civium supplicantium coneurso, nec non Episcopo, Ecclesiasticorumque frequentia, apparatu magnifico donata est imago Virginis Immaculæ, peritissimi in Hispania sculptoris opus. Infra Virginis imaginem, in eleganti lypsanotheca, corpus Sancti Epimachi Martyris, huc urbani Octavi liberalitate nuper translatum, asservatur: infraque sacrum corpus opere continuato, loculo affabre facto, includitur Crux imagine Christi mortui nobilitatâ, quâ armatus in ultimo agone certavit Sanctus parens noster Ignatius, quæ Mutii Vitellesci Generalis in hanc Provinciam perpetuum erit monumentum. Altera imago Virginis sine macula Conceptæ, solemoni item pompâ in tyrociniâ sacello collocata est, quæ ita rapuit sodalis parthenii amores, ut coram illa castitatis florem Deo consecravit, quem ne tangerent alii amores constantissimè hæcenus prohibuit.

INTER has pompas Joannis Dias Oceanæ funus elatum est. Is magnâ olim parentum curâ educatus, octennis votum virginitatis, & paulò post Religionis aliquando in eundem, singulari in Indiis exemplo, concepit. Religiosus factus vitam ad Sanctiorum virorum mores conformavit; hæreditariis bonis festum Divorum Ignatii & Xaverii, in numerum Sanctiorum nuper relocatorum, opiparè celebrari curavit; templum nostrum holosericeis tapetibus totum quantum est vestivit, & multâ pretiosaque suppellectile instruxit. Hierothecam Sanctissimo Sacramento asservando ex Hispaniâ magno sumptu advehi jussit: Collegium variis largitionibus juvit. In negotiosâ occupationum multitudine tranquillum quietæ cum Deo mentis orium semper habuit. Pauperes & indefensos contra potentiorum vim etiam cum periculo perdendæ æstimationis constanter defendit. Promissam virginitatem totâ vitâ conservavit, utilem virum, maturum cælo immaturè anno ætatis & sæculi hujus quadragesimo-tertio maligna phthisis extulit. Collegii Cordubensis sacri excursores inter res hoc anno gestas narrabant senes abs se repertos, qui à tempore, quo Tucumanorum ditionem Hispani subjugaverant, nulli Sacerdoti delicta sua detexerant, divulgato Sociorum adventu ex antris prodibant, promissâ barbâ, & cæsarie intonsâ spectabiles, cæterâ vermibus scatentes, & tabe pænè confecti; foediotes tamen animarum putredine in malis inveterati, jumenta potiùs, quàm homines: sed homines & jumenta salvabis Domine. Socii, interprete usi, belluini his hominibus antea vitæ pertæsis nostra sacra contulère: quibus magno solatio fuit occurrisse homini centenario, qui octoginta circiter annis inexpectatus, defectu Sacerdotum, vixerat, nullo tamen admisso gravi crimine; nam suâ conjugè contentus, nullius thorum, nullius bona appetiverat, rapueratque; & interrogatus ab uno è Sociis utrum Deum esse novisset? affirmavit. Rursum, utrum Deum aliquâ prece invocaret, respondit, se non alio cultu Deum adorare, quàm junctis manibus, & versùs Cælum protensis, identidem inclamando, Deus! Deus! Deus! nec aliam orandi formulam totâ vitâ aut se scivisse, aut usurpasse: rogatus, ut id quod solebat, faceret, acquievit illicò, & manibus cancellatim junctis, oculisque in Cælum directis, tantâ, ut apparebat, animi teneritudine Dei nomen iteravit, ut Patri lacrymas, sensumque pietatis, expresserit.

CAPUT
XXII.
De Collegii
Cordubensis
rebus.

Sacellum domesticum.

Statua Immaculatae Virginis.

Corpus Sancti Epimachi.

Crux Sancti Ignatii.

Altera imago Beatae Virginis Immaculatae.

CAPUT
XXIII.

De Joannis
Dias Oceanæ
vitâ, &
de missionibus.

Puer Virginitatem servavit.

Liberalitatem excoerces.

Pauperes defendit.

Centenarii hominis innocentiam.